

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 85.625 van 24 februari 2000

A. 81.222/XIII-911

In zake: **FERUGLIO** Joseph-Victor,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Benoît CAMBIER en
Mr. Luc CAMBIER, advocaten,
Jean-Baptiste Meunierstraat 22
1050 Brussel,

tegen:

het Waals Gewest,
vertegenwoordigd door zijn
Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Francis HAUMONT, advocaat,
rue du Stocquoy 1-3
1300 Waver.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 23 november 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij Joseph-Victor FERUGLIO de nietigverklaring vordert van het besluit van de Waalse Regering van 10 september 1998 tot bepaling van de begeleidingsmaatregelen voor de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder (zone A) van de luchthavens die onder het Waalse Gewest ressorteren, alsook van de bijlagen ervan;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer KOVALOVSKY,
auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 6 september
1999, waarbij de neerlegging van het dossier en het
verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
de partijen en gezien de laatste memorie van de
verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 19 januari 2000,
waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij
wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting
van 24 februari 2000;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU,
kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. B. CAMBIER,
advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van
Mr. Fr. GUERENNE, loco Mr. Fr. HAUMONT, advocaat, die
voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van
de heer KOVALOVSKY, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de volgende feiten relevant
zijn voor de zaak :

1. Joseph-Victor FERUGLIO is eigenaar van
een huis te Flémalle, rue Noirfontaine nr. 5, dat hij
zelf bewoont. Dat huis is gelegen in zone A van het plan

m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder, zoals die zone is afgebakend in het besluit van 10 september 1998 van de Waalse Regering.

2. Naar aanleiding van het feit dat de bevoegdheden betreffende de uitrusting en exploitatie van openbare luchthavens en vliegvelden, met uitzondering van de luchthaven Brussel-Nationaal, in 1988 naar de Gewesten zijn overgeheveld, besluit het Waals Gewest de luchthaveninfrastructuur op zijn grondgebied uit te bouwen. Zo wordt een privaatrechtelijke naamloze vennootschap "Société de développement et de promotion de l'aéroport de Liège-Bierset" (S.A.B.) opgericht, die in april 1991 een overeenkomst sluit met het Waals Gewest. Die overeenkomst met een looptijd van 50 jaar heeft zowel betrekking op een domaniale concessie en een dienstverleningsconcessie voor het beheer van de luchthaven, als op de uitbouw van de luchthavenactiviteiten. Het terrein zelf is nog altijd eigendom van het Ministerie van Landsverdediging, dat bij een overeenkomst van 8 maart 1997 een domaniale vergunning aan de S.A.B. heeft toegewezen.

Sinds eind 1995 is het vrachtverkeer uitgebouwd, eerst in mei 1996 door de vestiging van de maatschappij CAL en daarna in maart 1998 door de vestiging van de koerierdienst TNT.

3. Op 30 april 1998 hecht het Waals Gewest zijn goedkeuring aan een "kaderprogramma ter bevordering van de luchthavenactiviteiten in het Waals Gewest".

Dat programma omvat drie soorten van maatregelen :

- het bepalen van de geluidshinder die door de luchthavenactiviteit wordt veroorzaakt;
- het controleren van de geluidshinder in de zones van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder;
- het beheersen van de impact van de geluidshinder in de verschillende zones van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder.

In die optiek richt de Waalse Regering SERINFO op, een dienst voor de bijstand aan en de voorlichting van de omwonenden van de luchthaven van Bierset. SERINFO heeft in het bijzonder tot taak om in overleg met de schepencolleges van de betrokken gemeenten het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder bij te werken, een vast netwerk voor de meting van het geluid in te voeren en met de gemeenten te overleggen over de ontwerpbesluiten van de Waalse Regering terzake.

Al naar gelang de zone m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder worden verscheidene oplossingen voorgesteld die gebaseerd zijn op het blootstellingsniveau. Voor de zone die het sterkst aan geluidshinder blootstaat, namelijk zone A, wordt bepaald dat daar niet meer mag worden gebouwd. Aan de eigenaars van woningen of bouwgronden wordt een eenzijdige aankoopbelofte gedaan en aan de huurders wordt een verhuispremie voorgesteld. Voor de overige zones worden verscheidene maatregelen genomen, inzonderheid in verband met de isolatie van de woningen.

4. Op 16 juli 1998 keurt het Waals Gewest twee besluiten goed :

- een besluit tot bepaling van de begeleidingsmaatregelen voor de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder (zone A) van de luchthavens die onder het Waals Gewest ressorteren;
- een besluit tot afbakening van de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder van de luchthaven van Bierset (zone A).

Die besluiten zijn niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5. Daarentegen zijn op 24 september 1998 wel de volgende besluiten bekendgemaakt :

- een besluit van 10 september 1998 van de Waalse Regering tot bepaling van de begeleidingsmaatregelen voor de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder (zone A) van de luchthavens die onder het Waalse Gewest ressorteren;
- een besluit van 10 september 1998 van de Waalse Regering tot afbakening van de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder van de luchthaven van Bierset (zone A).

In het eerstgenoemde besluit, dat niet helemaal overeenstemt met dat van 16 juli 1998, wordt inzonderheid bepaald welke procedure het Waals Gewest bij de aankoop van woningen in zone A zal volgen.

Dat is de bestreden handeling.

6. Luidens artikel 1 bepaalt de Regering voor elke luchthaven de eerste zone van het plan m.b.t.

de blootstelling aan geluidshinder, ook wel "zone A" genaamd.

Volgens de artikelen 2 en 3 is de Regering bevoegd om een eenzijdige aankoopbelofte te doen aan de eigenaars van bepaalde gebouwde of ongebouwde onroerende goederen die in die zone gelegen zijn, alsook aan de houders van een erfpacht of van een recht van opstal betreffende die goederen, volgens een in die bepalingen voorgeschreven procedure.

Artikel 4 heeft betrekking op het bepalen van de prijs van de betrokken goederen. Die prijs wordt bepaald door twee notarissen, respectievelijk aangewezen door de begunstigde van de aankoopbelofte en door de Regering.

7. Het tweede besluit heeft betrekking op de afbakening van zone A van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder van de luchthaven van Luik-Bierset. De tenuitvoerlegging ervan is geschorst bij arrest nr. 78.314 van 25 januari 1999 (zaak A. 81.215/XIII-898), waarin wordt geoordeeld dat de maatregelen vervat in de twee besluiten van 10 september 1998 niet vallen onder de maatregelen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 18 juli 1973 betreffende de bestrijding van de geluidshinder en bijgevolg geen wettelijke grondslag hebben.

8. Op 1 april 1999 neemt de Waalse Gewestraad een decreet houdende wijziging van de wet van 18 juli 1973 aan, waarbij die wet wordt aangevuld met een artikel 1bis, dat de Regering ertoe machtigt om maatregelen te nemen die overeenstemmen met die van de twee besluiten van 10 september 1998. Die wijziging heeft uitwerking met ingang van 10 september 1998.

Daarop stelt het Waals Gewest een vordering in om de intrekking te verkrijgen van arrest nr. 78.314 van 25 januari 1999. Die vordering is thans hangende, net zoals een vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen, ingesteld door Christine HANNON, de oorspronkelijke verzoekende partij.

9. In het Belgisch Staatsblad van 10 juli 1999 (derde uitgave) is een besluit van de Waalse Regering van 27 mei 1999 bekendgemaakt tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van 10 september 1998 tot bepaling van de begeleidingsmaatregelen voor de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder (zone A) van de luchthavens die onder het Waalse Gewest ressorteren.

De daarbij aangebrachte wijzigingen hebben in het bijzonder tot doel :

- de voorwaarden voor de eenzijdige aankoopbelofte voor gebouwde onroerende goederen te wijzigen;
- te voorzien in een nieuwe termijn van een maand om het voorstel van eenzijdige aankoopbelofte te richten aan de handelaars, de beoefenaars van een vrij beroep of alle andere personen die in zone A van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder van de luchthavens wonen en er een activiteit met een handelskarakter uitoefenen;
- te voorzien in de aanwijzing van een derde notaris als de twee gekozen notarissen er niet in slagen om het betrokken onroerend goed in onderlinge overeenstemming te ramen;
- te voorzien in de indexering van de waarde van de betrokken onroerende goederen;

Overwegende dat de verwerende partij de volgende exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt :

" Verzoeker woont in zone A omschreven in het besluit van 10 september 1998 tot afbakening van de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder van de luchthaven van Bierset.

Dat besluit is op 25 januari 1999 geschorst bij arrest nr. 78.314 van de voorzitter van uw dertiende kamer.

Het aangevochten systeem van aankoopbelofte, dat bij de bestreden handeling is ingevoerd, hangt evenwel van de uitvoerbaarheid van het geschorste besluit, aangezien de aankoopbelofte alleen geldt voor een in dat besluit afgebakende zone.

Bijgevolg hangt verzoekers belang bij het beroep nauw samen met het gevolg dat zal worden gegeven aan het arrest dat uw Raad over het beroep tot nietigverklaring zal moeten wijzen.

Er zijn dus twee mogelijkheden : ofwel moet de uitspraak worden uitgesteld totdat over de nietigverklaring van het besluit van 10 september 1998 tot afbakening van zone A uitspraak is gedaan, ofwel moeten de twee zaken worden samengevoegd zodat ze samen kunnen worden behandeld en beslecht";

Overwegende dat verzoeker zijn belang bij het beroep ontleent aan de omstandigheid dat hij eigenaar is van een gebouw in zone A van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder, zoals die zone is afgebakend bij het besluit van de Waalse Regering van 10 september 1998; dat de schorsing van de tenuitvoerlegging van dat besluit weliswaar tot gevolg kan hebben dat de maatregelen van het hier bestreden besluit niet kunnen worden toegepast, maar dat zulks niet belet dat het besluit nog altijd bestaat; dat de Raad van State niet mag vooruitlopen op wat met dat besluit te gebeuren staat; dat de exceptie niet opgaat;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent aan schending van de artikelen 3, § 1, en 84 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op

12 januari 1973, op de grond dat in het bestreden besluit wordt verwezen naar de dringende noodzakelijkheid die moet verklaren waarom het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State niet is ingewonnen; dat hij bevestigt dat de Waalse Regering in haar beslissing van 30 april 1998 over het kaderprogramma ter bevordering van de luchthavenactiviteiten in het Waals Gewest erop wees dat maatregelen moesten worden genomen om de negatieve impact van de lawaaihinder die door het luchtverkeer wordt veroorzaakt, te meten en onder controle te houden en dat het bestreden besluit al bestond in de vorm van een ontwerpbesluit; dat hij stelt dat het genoemde besluit op 16 juli 1998 is afgewerkt, op 10 september 1998 is uitgevaardigd en op 24 september 1998 in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt; dat hij aanvoert dat de Waalse Regering de dringende noodzakelijkheid alleen kan aanvoeren als uit bijzondere omstandigheden blijkt dat de geplande maatregelen binnen een dermate korte termijn in werking moeten treden dat de Minister het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State niet kan inwinnen zonder de verwezenlijking van het beoogde doel in het gedrang te brengen;

Overwegende dat de verwerende partij daarop antwoordt dat de bestreden handeling uitgevaardigd is op de dag dat de procedure voor de afbakening van zone A van het vliegveld van Bierset was bepaald en de Waalse Regering geen gebrek aan naarstigheid kan worden verweten; dat ze aanvoert dat uit de motivering van de bestreden handeling blijkt dat de bevolking in zone A zo snel mogelijk tegen geluidshinder moet worden beschermd - een feit dat op zich het beroep op de procedure van de dringende noodzakelijkheid wettigt - en dat de Waalse Regering geen gebrek aan naarstigheid kan worden verweten tussen 16 juli en 10 september 1998, een periode waarin in het kader van SERINFO en in het kader

van het overleg met de gemeenten onderhandeld is over de termijn gesteld in artikel 2, § 4, van het bestreden besluit;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie aanvoert dat het bestreden besluit geen reglementair besluit is in de zin van artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, op de grond dat het niet van algemene aard of abstracte aard is en niet bedoeld is om te voorzien in een blijvende situatie;

Overwegende dat het bestreden besluit van toepassing kan zijn op een onbepaald aantal situaties en aldus een verordening is;

Overwegende dat de steller van de bestreden handeling, om te verklaren waarom hij het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State niet heeft ingewonnen, de dringende noodzakelijkheid als volgt motiveert :

" Overwegende dat het, met het oog op de duurzame ontwikkeling, geboden is dringend gepaste oplossingen te vinden om de negatieve gevolgen te beperken in de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder van de onder het Waalse Gewest ressorterende luchthavens, en om de komst van bijkomende economische activiteiten te bevorderen";

dat uit zulk een motivering helemaal niet kan worden opgemaakt waarom de bestreden handeling niet vooraf om advies aan de afdeling wetgeving kon worden voorgelegd, al was het maar binnen de termijn van drie dagen gesteld in artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State; dat het niet duidelijk is waarom het onmogelijk was om de maatregelen van de bestreden handeling enkele dagen later in werking te laten treden, aangezien die maatregelen niet tot doel

hebben een einde te maken aan de geluidshinder, maar een procedure instellen waarbij de Waalse Regering een aankoopbelofte doet op onroerende goederen die in de betrokken zone gelegen zijn;

Overwegende dat geen rekening hoeft te worden gehouden met de argumenten van de verwerende partij waarbij getracht wordt aan te tonen dat de Waalse Regering geen enkel gebrek aan naarstigheid in de uitwerking van de bestreden handeling kan worden verweten; dat het eerste middel gegrond is;

Overwegende dat de overige middelen van het verzoekschrift niet hoeven te worden onderzocht, aangezien ze, zelfs als ze gegrond zijn, niet tot een ruimere nietigverklaring kunnen leiden;

Overwegende dat de Waalse Regering op 27 mei 1999 een besluit heeft uitgevaardigd tot wijziging van het besluit van de Waalse Regering van 10 september 1998 tot bepaling van de begeleidingsmaatregelen voor de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder (zone A) van de luchthavens die onder het Waalse Gewest ressorteren; dat het met het oog op de rechtszekerheid noodzakelijk lijkt dat nieuwe besluit te vernietigen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden het besluit van de Waalse Regering van 10 september 1998 tot bepaling van de begeleidingsmaatregelen voor de eerste zone van het plan m.b.t. de blootstelling aan geluidshinder (zone A) van

de luchthavens die onder het Waalse Gewest ressorteren, alsook de bijlagen ervan, en het besluit van 27 mei 1999 waarbij het eerstgenoemde besluit wordt gewijzigd.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op vierentwintig februari tweeduizend door :

de HH. HANOTIAU, kamervoorzitter,
LEROY, staatsraad,
HANSE, staatsraad,
Mevr. MALCORPS, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.